

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII”, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugos), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreană, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseleiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Insoțire de credit (Vestem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugos), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Riureana (Cap.-Măndăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Săcășana, Selăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercățana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavéana, Timișana, Tibleșana, Untrea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânămărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 80.—, pe 1/2 an K 40.—

Director și redactor responsabil:

CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 40 fileri.

Sumarul:

In preajma alegerilor. — Problema valutară. — Consiliul economic. — O bancă săsească în București. — Congresul economic. — Extras din ordonanța Nr. 21 și 25. — Cronică: Necrolog. Școala comercială superioară de stat de fete din Brașov. «Almășana». Pagubele Băncii Austro-Ungare în Ungaria bolșevistă. Datoria de stat a României. Școli și cursuri cooperatistice. Veniturile C. F. R. din România Mare. Monetele de aur și argint.

In preajma alegerilor.

Ne aflăm în preajma alegerilor. Primele alegeri la cari poporul nostru, scăpat de jugul străin, își va putea rosti liber cuvântul hotărâtor asupra candidaților, chemați a făuri în parlamentul de mâne din București legi, cari să-i asigure și lui bazele unei dezvoltări sănătoase pe terenul cultural și economic. Candidaturile sunt deja declarate și candidații își fac turneul în cercuri, pentru a-și desvoltă programul, în baza căruia voiesc să între, și promit să lupte în parlament.

Intre candidați vedem pe toți luptătorii noștri politici de seamă din trecut, cece este just și ne bucură; vedem însă eșind la suprafață și numeroși oameni, incolori, străini până eri de luptele noastre politice, cari în situația schimbată deodată se erijează drept mari prieteni și binefăcători ai poporului, ce n'au fost

nici când și se mărturisesc vechi aderenți ai partidului, cu mai multe șanse de reușită la alegeri, ce nu au dovedit a fi în trecutul lor și au cutezat a o mărturisi și a o accentua poate numai în cercul lor strict familiar.

La fixarea candidaturilor și-au precizat dorințele; la cei în drept toate clasele noastre sociale. Și-au reclamat locuri — și încă cât de multe — în viitorul parlament preoții, învățătorii, medicii, avocații noștri etc. Și vor și lupta, fiecare din aceste clase, pentru împlinirea dorințelor lor. Singur numai cercurile noastre financiare-economice au stat inactive în fața pregătirilor pentru constituantă și par a fi fost prea puțin regardate și de cei în drept la compunerea listei candidaților de deputați pentru constituantă. Este o greșală aceasta, ce reclamă reparațiune. Pentru că oricât de justificată și necesară ar fi ființa de față a reprezentanților preoțimii și învățătorimii noastre, a medicilor, avocaților și a altor intelectuali ai noștri în viitorul parlament, este incontestabil, că cel mai important rol, la refacerea din temelii a patriei noastre, revine cercurilor productive financiare-economice. De aceea am dorit să vedem intrând în parlament în urma alegerilor în fața cărora stăm, mai puțin preoți, învățători, medici și avocați și cât mai mulți oameni de finanțe, ingineri, fabricanți, comercianți, industriași și agronomi. Căci numai aceștia, în

armonică conlucrare, cu cei dintâi, vor putea creă și vor putea ridica bunăstarea materială a țării, atât de necesară, indispensabilă chiar pentru existența și viitorul ori-cărui stat.

Problema valutară.

(Urmare).

7. Contractul de simbrie.

Servitorul, ampoiul, funcționarul de stat sunt angajați cu plată fixă. Urcându-se prețurile, ei sunt, toți păgubiți, deoarece cu venitele lor, cari rămân neschimbate, ei pot cumpăra din an în an tot mai puțin. Dimpotrivă patronii sunt favorizați, crescând venitele lor în proporția urcării prețurilor.

Patronul privat, tot așa ca și statul¹ își văd crescându-le venitele, pe când cheltuielile lor cu simbriile și salariile ce le plătesc rămân neschimbate. Și aceasta rămâne astfel până ce nu se produc mișcări mai mari de muncitori, greve, cari în fine silesc pe patroni să dea salare mai mari. Dar până ce ajung a se înjgheba asemenea mișcări și mai ales până ce se arată vr-un rezultat mai simțitor în urma lor, patronii își umplu buzunarele.²

Dar și mai grave perturbații aduce cu sine o scădere generală a prețurilor. Mai întâi toți debitorii, producătorii sunt păgubiți prin faptul, că produsele lor se eftinesc, deci primesc mai puțin pentru ele, pe când obligamintele lor de plată rămân aceleași. Creditorii atât cei de împrumuturi cât și cei de simbrie (muncitorii) sunt în acest caz fără îndoială. Întrucâtva favorizați, căci ei cu aceleași venite pot cumpăra acum mai mult. Afirm anume, că numai «întrucâtva» sunt favorizați, deoarece ambele părți au să sufere printr'o scădere generală a prețurilor, care alterează întreaga viață economică, o împedecă și o slăbește.

Muncitorul nu este mult ajutat prin faptul, că poate cumpăra eftin, câtă vreme e silit să lucreze pe plată mai mică sau rămâne chiar fără lucru, deci fără nici o plată. Debitorii de altă parte nu sufăr numai prin scăderea prețului produselor lor, ci și

¹ Deodată cu urcarea prețurilor cresc și venitele statului în urma dărilor urcate prin ridicarea bunăstării cetățenilor. Venitele statului ar crește între asemenea împrejurări și mai mult, dacă statul și-ar urca toate taxele sale ca: porto poștal, tarifele de transport pe trenuri etc. în raport cu urcarea generală a prețurilor. Că aceasta nu se face, sau se face în măsură neîndeștulitoare, aceasta este motivul principal, pentru care venitele întreprinderilor de stat sunt de regulă mai mici de cât ale celor private.

² Din aceasta se vede ce greșit se judecă mișcările muncitorești pentru ridicarea plăților, atribuindu-se aceasta numai răutății și nesațului muncitorilor. Urcarea continuă a prețurilor însemnează o continuă falsificare a contractelor de simbrie și lucrătorii prin mișcările lor nu fac alta decât caută sub presiunea împrejurărilor să contrabalanseze aceea falsificare.

prin stânjinirea generală a întreprinderilor de tot soiul, prin așa numită «*criză economică generală*».

Sub greutatea acesteia mulți debitori ajung fără vina lor la ruină și pierderile lor repercutându-se și asupra creditorilor lor, pot cauza și acestora pagube însemnate.

Recapitulând pe scurt cele de mai sus, constatăm: Perioadele de urcare generală de prețuri înviorază în mod îmbucurător întreaga viață economică. În acelaș timp însă prin urcarea generală a prețurilor se falsifică toate contractele de plată, prin ceea ce li se ușurează — ce e drept — debitorilor sarcinile avute, dar deodată cu aceasta sunt păgubiți din ce în ce mai mult toți creditorii de împrumuturi, ca și cei de soldă, muncitorii, prin scăderea crescândă a puterii de cumpărare a banilor.

Din potrivă perioadele de cădere generală a prețurilor sunt de-a dreptul catastrofale. Abstrăgând de câțiva, de sigur cei mai puțini, cari se știu folosi de strămtorarea altora, toți sunt păgubiți. Debitorii sunt îndoit atinși: odată, pentru că produsele lor le aduc mai puțini bani, pe când datoriile nu le scad și ajung la stagnarea generală a întreprinderilor. Creditorii sufăr prin faptul, că mulți dintre datoriile lor devin în timpuri de-acestea insolvenți și prin aceasta li se periclitează pretensiunile. Dintre angajații cu plată fixă (simbriișii), sunt mai aspru loviți, cei cu termene scurte de abdicere, cari una două, ajung pe stradă, în lipsă de ocupație.

Intrucât i-ar sta în putință unui anumit sistem valutar de stat ca să influențeze situația generală a prețurilor, două căi ar fi, pe cari s'ar ajunge la delaturarea relelor descrise.

1. Sau oficiul valutar respectiv se îngrijește, ca situația generală a prețurilor să rămână stabilă, neschimbată, astfel ca nici creditorii și nici debitorii să nu fie păgubiți. (Vezi cap. 11). În acest caz e drept că dispăre înviorarea binefăcătoare a spiritului de întreprindere, lipsind stimulantul obicinuit, adică urcarea prețurilor. Acest stimulant va putea fi însă înlocuit printr'un alt mijloc corăspunsător. (Vezi cap. 16.)

2. Sau apoi: Oficiul valutar respectiv are posibilitatea de-a ținea situația generală a prețurilor în continuă urcare și a împedecă căderea prețurilor. În felul acesta s'ar asigura stimulul continuu al spiritului și voiei de întreprindere, numai cât în acest caz ar trebui creată o dispoziție de lege întregitoare prin care creditorii de împrumuturi, ca și cei de soldă să fie despăgubiți pentru falsificarea, la care sunt supuse contractele lor prin urcarea continuă a prețurilor. (Vezi cap. 17.)

8. Cantitatea banilor și céléritatea circulațiunii lor.

Înainte de-a ajunge la chestiunea unei valute drepte și din punct de vedere, economic justificate, trebuie să cunoaștem relațiunea de-o fundamentală

importanță dintre dispozițiunile administrației financiare de stat și situațiunea generală a prețurilor; această relațiune este următoarea:

1. Inmulțirea banilor din circulațiune provoacă urcarea generală a prețurilor.

2. Potențarea celerității de circulațiune a banilor provoacă de-asemena urcarea generală a banilor.

5. Inpuținarea banilor din circulațiune provoacă căderea generală a prețurilor.

4. Slăbirea celerității de circulațiune a banilor provoacă căderea generală a prețurilor.

Pentru ce trebuie să se întâmple aceasta astfel, vom arăta pe rând în cele următoare. (Va urmă).

Consiliul economic central.

Consiliul Dirigent a hotărît înființarea unui organ consultativ lângă Resortul industriei și comerțului sub numirea de «Consiliu economic central».

Membri ai acestui Consiliu sunt:

Șefii resortului industriei și comerțului, agriculturii și finanțelor, comunicației, respective, reprezentanții lor, Directorul central al C. F. R., Directorul central al Postelor, Telegraf, Telefon, Șeful serviciului edilității.

Câte doi reprezentanți ai comercianților, industriașilor, agricultorilor mari, agricultorilor mici, finanțelor, meseriașilor, lucrătorilor aleși de asociațiile lor profesionale.

Până la aceste alegeri membrii aceștia vor fi numiți de Consiliu Dirigent.

Câte un specialist în științele economice, inginerie, agronomie, un jurist, numiți de Consiliul Dirigent.

Consiliul Dirigent numește din sânul Consiliului economic central 5 membrii, cărora li-se vor da delegații speciale de a lua parte la Consiliul superior al Economiei Naționale.

Consiliul economic va putea fi convocat de către Șeful Resortului Industriei și Comerțului va crede de cuviință.

Sedințele plenare vor fi prezidate de Șeful Resortului Industriei și Comerțului sau delegatul său.

Din membrii Consiliului se alcătuiesc Comisiuni speciale pentru studiarea diferitelor probleme economice, cari cad în sarcina Resortului Industriei și Comerțului. Dacă necesitatea o va cere Șeful Resortului Industriei și Comerțului va putea însărcina și persoane din afară de Consiliu să lucreze în comisiunile speciale. Aceste comisiuni vor fi convocate pentru a-și da avizul și a ajuta Direcțiunile și serviciile în lucrările lor mai de seamă. Șeful Resortului poate hotărî, ca unele comisiuni să lucreze în mod permanent.

Consiliul în plen sau comisiunile își dau avizul asupra chestiunilor economice de ordin general,

studiază sau provoacă studiarea și pregătește rezolvarea problemelor economice naționale:

a) Raporturile economice cu străinătatea și politica comercială externă;

b) politica vamală;

c) raportul dintre participarea capitalului național și celui străin la întreprinderile comerciale și industriale;

d) raportul între întreprinderile mari capitaliste și cele mici (meserii, industrie casnică etc.).

e) intensificarea culturii în agricultură, încurajarea industriei naționale;

f) punerea în valoare a izvoarelor de energie;

g) participarea statului la viitoarele întreprinderi menite a pune în valoare bogățiile naturale;

h) intensificarea și organizarea muncii;

i) politica tarifelor de transport;

j) valuta;

k) circulația monetară;

l) lucrări tehnice și hydrotehnice (căi de comunicație);

m) regularea creditului intern și extern;

n) politica în materie de impozite a statului și discutarea izvoarelor impozitelor, care vor alcătui sistemul de impozite al viitoarei politici financiare;

o) anchete generale asupra efectului nouălor legi de însemnătate economică și socială, care au luat ființă după război;

p) încurajarea și înființarea de cooperative;

q) eftinirea traiului și înfrânarea speculei și orice alte chestiuni de interes general și economic.

O bancă săsească în București.

Compatrioții noștri Sași lucrează cu zor la organizarea lor pe teren economic-financiar în România Mare. La 20 Sept. a. c. au dat ființă în București unei societăți anonime, prima bancă săsească în capitală, cu capital de Lei 5 milioane, care poate fi sporit la 15 milioane Lei. Firma noii societăți este «Transylvania» bancă pentru industrie și comerț și pentru subscripția capitalului se face cea mai întinsă propagandă, atât în vechiul regat, cât și la noi. Noua societate va înființa și sucursale în centrele industriale și comerciale mai importante din Ardeal. Are în program promovarea relațiilor financiare, industriale și comerciale cu Ardealul, celelalte ținuturi alipite vechiului regat și cu străinătatea; primirea reprezentanțelor întreprinderilor germane din România mare: Ardeal, Bănat, Bucovina, Bașarabia și Dobrogea și din străinătate; finanțarea de întreprinderi mai mari comerciale și industriale, import-export, întreprinderi, împrumuturi hipotecare și tot felul de alte afaceri de bancă. Este designată totodată a funcționa ca centrală a băncilor germane-săsești din Ardeal și celelalte provincii.

«Transylvania» se fondează cu concursul tuturor băncilor și întreprinderilor săsești mai importante din Ardeal și celelalte provincii alipite, ceea ce garantează dinainte succesul subscripțiunii, începută deja la 1 crt. și care durează până la 31 Octombrie a. c.

Congresul economic.

Congresul economic convocat de Ministerul industriei și comerțului se va ține în București în zilele de 21—24 Octombrie.

Sosirea participanților la congres este fixată pentru ziua de 20 Octombrie când vor fi repartizați la locuințele determinate de Comitetul de organizare și li se va comunica programul amănunțit. Delegații ai comitetului de organizare vor eși în întâmpinare la Brașov și Iași, precum și la gara București pentru a da lămuririle necesare tuturor.

Congresul va lucra în ședință plenară și în secțiuni și obiectele și chestiunile puse la ordinea zilei sunt următoarele:

1. Problemele economiei naționale ale României Mari.
2. Organizarea unui bâlciu internațional în România.
3. Reorganizarea camerilor de comerț și industrie.
4. Asigurările private.
5. Producția industrială în România Mare și regimul vamal viitor.
6. Contractul de muncă în industrie și comerț.
7. Legătura dintre băncile din vechiul regat și ținuturile alipite.
8. Unificarea bilanțurilor.
9. Reorganizarea burselor.

Intre conferențarii congresului sunt anunțați dela noi: D-nii Dr. Amos Frâncu (Cluj), Ing. Eugen Vidrighin (Timișoara); Wilhelm Paul (Brașov), Eugen Lendvai (Timișoara), Tibor Sima (Arad), A. Schmidt (Arad) și Carol A. Jahoda (Cluj).

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25 modificată,

a Comandamentului trupelor din Transilvania.

Vor fi considerați ca infractari: acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi etc. vor comunica, colportă, comentă în orice chip știri fie adevărate fie imagine sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare sau orice chestiuni privitoare la armata română, 2 Aceasta infrațiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță cu închisoare până la un an

și cu amendă până la 2000 lei. Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona sau tradă, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare pe timp de războiu.

CRONICĂ.

Necrolog. Iosif Oncioiu, șef-contabilul și procuristul filialei «Albina» din Brașov, a încetat din viață la 21 Septembrie a. c., în etate de 52 de ani.

A servit institutul «Albina» cu zel, pricepere și devotament timp de 33 de ani, mai întâiu la centrală și pe urmă la filială.

Transmitem familiei îndurerate sincerile noastre condolențe.

Școala comercială superioară de stat de fete din Brașov. — Direcțiunea școlii aduce următoarele la cunoștința celor interesați: Cursul comercial de pe lângă școala superioară de fete este *transformat*, chiar cu începutul acestui an în *școală comercială superioară de stat de fete*.

Elevele cari doresc să se înscrie în această școală, trebuie să aibă atestatul de absolvire a patru clase de liceu (gimnaziu), școală reală sau civilă.

Școala fiind echivalată întru tot cu școala comercială superioară de băieți, absolventele se vor bucura de aceleași drepturi ca și absolvenții acestei școli.

Cursul este de 3 ani.

Inscrierile se fac în localul școlii comerciale superioare de stat de fete din Bulevardul Ferdinand în fiecare zi între orele 10—12 începând dela 1 Oct. până în 10 Oct. când se vor începe cursurile.

«**Almășana**» *bancă comercială și industrială soc. pe acții* este firma unei nouă întreprinderi constituită la 7 crt. în *Hida*, județul Cojocna, cu un capital societar de 250.000 Coroane. Scopul principal al acestei întreprinderi este a promova comerțul, industria și agricultura prin procurarea și vânzarea de mărfuri, unelte economice, precum și alimente pentru popor; valorizarea, cumpărarea și vânzarea de bucate, semințe, poame, scânduri, șindilă, ouă etc.

Adunarea generală a decurs în cea mai perfectă ordine, la care au luat parte afară de intelectuali, aproape 400 de țărani, când sau stabilit și statutele, cari sub Nr. Cg. 198/1919 sau și aprobat de tribunalul din Cluj astfel că, societatea își va începe activitatea.

Direcțiunea este compusă din d-nii: Dr. Nicodim Cristea, primpretor, ca președinte; Iuliu Chiffa preot în Hida, Octavian Miron, pretor în Hida, Petru Nicola preot în Sânpetru, Emilian Miclea, preot în Baica, Gregoriu Micula, șefcontabil la «Vatra» și Alexandru Nossa, preot în Trestia.

Director executiv a fost ales dl Gregoriu Micula, șefcontabil la banca «Vatra» în Cluj. Firma fiind deja înregistrată societatea își va începe în curând activitatea. Ii dorim cel mai bun succes!

Pagubele Băncii Austro-Ungare în Ungaria bolșevistă sunt evaluate de guvernorul băncii Baron Wimmer cu aproape 2 miliarde. Cam la atât se urcă dotația Centralei din Budapesta, dotație, ce a dispărut cu desăvârșire până la ultima băncnotă. Din tezaurul metalic de 70 milioane lipsesc 3 milioane. Partea salvată se află la loc sigur.

Datoria de stat a României se cifrează actualmente cu 12.000 milioane Lei. Ea a fost la 1914 de 1600 milioane Lei. La suma aceasta s'a adaus: împrumutul național din 1916 cu 400 milioane Lei; împrumuturi contractate la aliați în cursul răboiului 1500 milioane; împrumutul Unirii din 1919 cu 700 milioane și împrumutul statului la «Banca Națională» 2300 milioane. Lângă sumele se mai adaugă: 300 milioane pentru diferite cumpărări dela aliați în anul curent; 1000 milioane pentru refacerea căilor de comunicație și 3000 milioane pentru luarea imperiului în teritoriile alipite.

Școli și cursuri cooperatiste. Consiliul Centralei băncilor populare, a hotărât, ca cu începere dela 15 Octomvrie, să funcționeze câte o școală practică de cooperatie, în fiecare județ, pe lângă federale.

Școala va avea de scop să pregătească elemente contabile pentru serviciul băncilor, obștiilor și cooperativelor.

Cursurile vor dura un an, din care 6 luni la școală și alte 6 luni practică la cooperative, sub conducerea și îndrumarea școlii.

Veniturile C. F. R. din România Mare. Din traficul de călători s'a încasat suma de lei 6.999,743, din bagaje 618.095 lei, din mărfuri 4.447,072 lei.

În Transilvania traficul de călători a dat un venit de lei 3.650.000, din bagaje 275 mii lei și din mărfuri 3.600,600 lei.

În Bucovina din traficul de călători s'a încasat 697,749, din bagaje 38,886 din mărfuri 547,881.

În total în vechiul regat s'a încasat suma de lei 72.093,910, în Transilvania s'a încasat suma de lei 7.525,000 și în Bucovina 1.284,501 lei.

Veniturile din Ardeal de lei 7.525,000 sunt realizate de o rețea aproximativ de 8000 km. pe când vechiul regat incluziv Basarabia au dat pentru 4600 km. 12.093,910 lei.

Dela 1 August crt., tarifa de călători și mărfuri din Ardeal a sporit în mod simțitor.

Monetele de aur și argint. Un kgr. aur fin costă în Austria Germană 39,000 cor. După legea monetară, dintr'un kgr. aur fin se pot face 3,280 cor. astfel că actualmente valoarea aurului a ajuns de 12 ori mai mare.

De oarece s'a restabilit din nou proporția de 1:15 jum. pentru prețul argintului, un kgr. de argind fin ar costa 2,516 cor.

Dintr'o livră monetară de argint fin (500 gr.) se făceau 45 bucăți florini austriaci de argint cu 900+1000, după legea monetară, adică, dintr'un kgr. se făceau 90 florini de argint. Un florin ar conține dar actualmente argint fin în valoare de 22 cor. 64.

Coroana de argint 8.351,1000 în greutate de 5 grame conține 4.175 grame argint fin (1 gr. argint fin 2 cor. 516) astfel că are acum o valoare de 10 cor. în argint.

La „Albina“ institut de credit și de economii în Sibiu află aplicare imediată

Mai multe puteri de lucru auxiliare.

— Pot fi și femei. —

Se preferă cei sau, cele ce au deja praxă de birou. Plata după învoială.

Ofertele să se înainteze Direcțiunii «Albinei» în Sibiu.

4-4

„Banca Centrală pentru Industrie și Comerț“ soc. pe acții cu sediul în Sibiu

Caută funcționari

cu praxă și referințe bune. Petenții să-și înainteze cererile personal, până în 7 Octomvrie a. c. împreună cu certificatele de serviciu, indicând plata la care reflectează.

2-2

Direcțiunea.

„CRİȘANA“,

institut de credit și de economii, societate pe acții în Brad.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii «CRİȘANA», sunt invitați prin aceasta la

adunarea generală extra-ordinară,

care se va ține în Brad, *Duminică în 2 Noemvrie 1919 st. n. la 2^{1/2} ore d. a.*, în localul institutului cu următoarea

Ordine de zi:

1. *Constatarea numărului acționarilor și a acțiunilor pe cari le reprezintă.*
2. *Denumirea alor 2 notari și 2 scrutinători.*
3. *Schimbarea §§-lor 33, 37, 57 și 91 din statute.*
4. *Urcarea capitalului societar.*
5. *Alegerea alor doi membri în direcțiune.*

Se atrage atențiunea domnilor acționari asupra următoarelor dispozițiuni din statute:

§. 21 al. 2. «Femeile se reprezintă prin plenipotență, minorii prin tutorii, curanzii prin curatorii lor, societățile, corporațiunile și institutele prin reprezentanții lor legali, chiar dacă aceștia nu ar fi acționari»

§. 22. «Numai acei acționari au drept de vot, cari sunt trecuți ca proprietari de acții în cărțile societății cu cel puțin 6 luni înainte de adunare și cari își depun cu 24 ore înainte de aceasta, pe lângă revers acțiile lor, eventual și dovezile de plenipotență la cassa societății, eventual prin locurile destinate de direcțiune. Avizul despre depunerea acțiilor la locurile destinate are să sosească cu 24 ore înainte de ținerea adunării».

În legătură cu cele cuprinse în §-ul din urmă notificăm, că pentru depunerea respective primirea acțiilor și extradarea documentelor despre depuneri s'au designat toate institutele cari sunt membre la «Solidaritatea» din Sibiu.

Brad, la 5 Septemvrie 1919.

Direcțiunea.

Drepturile, datorințele și responsabili-
tatea membrilor din direcțiune

de

Alfred Kormos,

traducere de

Constantin Popp.

✱ Prețul K 3'— . ✱

Se poate comandă la traducător sau la Li-
brăria arhidiecezană în Sibiu.

Drepturile, datorințele și responsabilitatea
comitetului de supraveghiere

de

Alfred Kormos,

traducere de

Constantin Popp.

== Prețul K 3'— . ==

Se poate comandă la traducător sau la Li-
brăria arhidiecezană în Sibiu.

„ARDELEANA”,

Institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Orăștie.

PROSPECT

Adunarea generală extraordinară a institutului de credit și de economii «Ardeleana» în Orăștie, ținută la 8 Septembrie 1919, a decis cu unanimitate urcarea capitalului pe lângă următoarele condițiuni:

1. Capitalul social se urcă dela 1.000,000 coroane la 2.000,000 coroane emitându-se 10,000 bucăți acțiuni nouă.

2. Acționarii vechi au drept să opteze până la 1 Decembrie 1919 atâtea acțiuni nouă câte acțiuni vechi au din emisiunile anterioare scrise pe numele lor.

3. Cursul de emisiune pentru acțiunile optate de acționarii vechi se statorește cu suma de 180 coroane, din cari 100 coroane trec la capitalul social, iar 80 coroane la fondul special de rezervă.

4. Pe lângă acțiunile optate conform punctului anterior se emit și acțiuni cu cursul de 300 coroane, din cari 100 coroane pentru capitalul social, iar 200 coroane pentru fondul special de rezervă. Astfel de acțiuni se vor vinde atât vechilor acționari, cât și la reacționari.

Vechii acționari au să anunțe de odată cu acțiunile optate conform punctului 2 câte acțiuni vor să aibă cu cursul urcat de 300 coroane. Neacționarii au să arete până la 1 Decembrie 1919 câte acțiuni voiesc să cumpere cu acelaș curs.

5. Direcțiunea se autorizează ca în cazul când s'ar subscrie mai multe acțiuni de câte îi stau la dispoziție din emisiunea prezentă să reducă proporțional numărul acțiunilor subscribe pe baza acestui prospect, sau dacă va afla de bine să propună adunării generale ordinare proxime sporirea capitalului la suma' subscrișă. Eventuala reducere se va face în primul rând dintr- acțiunile optate de reacționari, iar sumele plătite se vor restitui celor în drept fără dobândă.

6. Acțiunile se vor plăti în următoarele rate:

a) la optare 25%.

b) până la 1 Martie 1920, 25%.

c) până la 1 Iunie 1920, 25%.

d) până la 1 Septembrie 1920, 25%.

Prețul întreg se poate plăti și de odată.

7. Pentru ratele ce se plătesc la termin institutul bonifică 3%, după cele neplătite la timp se socotesc 5% interese de întârziere.

Toate acțiunile din emisiunea prezentă participă la dividendă anului 1921 în proporție egală cu acțiunile vechi.

Acțiunile nouă se vor extrada cu data de 1 Ianuarie 1921.

8. Acționarii, cari până la terminul fixat nu au optat își perd dreptul de prioritate la subscriere.

Față cu acționarii cari nu și-au plătit ratele la termin se aplică dispozițiile din statute.

9. Ca locuri de subscriere, și de plată se designează:

1. Pentru Transilvania: a) Centrala și filialele institutului «Ardeleana» b) toate băncile românești membre la «Solidaritatea», c) pentru vechiul regat: «Banca Românească» dir București.

Orăștie, 8 Septembrie 1919.

„ARDELEANA” institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Orăștie.

Dr. Aurel Vlad m. p.,
președinte.

Dr. Oct. Sglimbea m. p.,
director executiv.

Notă.	1. Capitalul social de prezent e	Cor. 1.000,000
	2. Fondurile la finea anului 1918 au fost	„ 1.085,000
	3. Starea depunerilor la finea anului 1918 a fost	„ 5.238,000
	4. Declarațiile de optare se fac prin subscrierea coalei de subscriere alăturată la	

prospect.

5. Acțiunile vechi fiind nominative și ușor de controlat vor trebui prezentate la optare numai în cazul când le va cere direcțiunea.

"VATRA"

Institut de credit și economii societate pe acți Cluj.

Concurs.Institutul nostru are lipsă de un **contabil** care poate lucra independent. Cererile

împreună cu atestatele și condițiile de angajare trebuie înaintate până la 15 Octombrie a. c. la adresa institutului Cluj Piața Matia Nr. 22. Postul trebuie ocupat cât mai în grabă.

Direcțiunea.**Banca Națională a României.****SITUAȚIUNEA SUMARĂ**

1918		SITUAȚIUNEA SUMARĂ		1919	
11/24 August		A C T I V		16 August	23 August
785.533,099	315.154,980	} stoc metalic {	aur dep. (mon. și lingouri) {	1.105.193,359	1.111.805,114
164,397	178.575,450		aur (lingouri) -----	216,857	262,211
113.112,260	6,389		aur (monete) -----	124.614,444	127.498,150
42.297,482	291.796,280		disp. și trate consid. ca aur	104.260,546	10.362,959
8.042,556	Argint și diverse monede -----		69.668,877	57.418,444	
1.347.806,866	Biletele Băncii Generale Române stampilate de Stat -----		8.042,556	8.042,556	
8.770,545	Efecte scontate -----		1.591.777,885	1.591.770,596	
11.997,418	{ 22.109,300 Imprumuturi pe efecte publice -----		1.319.720,929	1.339.334,911	
32.645,277	{ 53.036,400 Impr. pe ef. publ. în ct. curent -----		17.794,414	18.319,277	
3.813,181	{ 20.188,182 32.884,218 din cari nu s'au ridicat lei: -----		11.997,418	11.997,418	
6.726,337	Imprumul Statului de 15 milioane fără dobândă (1901) -----		32.645,277	32.645,277	
1.110,957	Imprumul în cnt.-c. pe bonuri de tezaur aur (1914—1918) -----		3.813,181	3.813,181	
258,784	Impr. în Cont-Curent pe bonuri de tezaur aur fără dobândă (1919) -----		6.770,052	6.770,052	
437.945,186	Casele de împrumut pe gaj agricultorilor și industriașilor -----		1.148,956	1.148,956	
31.466,521	Efectele capitalului social -----		2.461,190	2.489,868	
97.185,247	Efectele fondului de rezervă -----		148.109,197	141.149,317	
2.928.876,113	Efectele fondului amort. imobil., mobil. și mașinilor de imprim -----		38.773,954	35.686,884	
	Imobile -----		63.741,184	66.220,082	
	Mobilier și mașini de imprimerie -----		4.650.750,286	4.657.735,253	
	Cheltuieli de administrațiune -----				
	Conturi curente -----				
	Conturi de valori -----				
	Conturi diverse -----				
	P A S I V				
12.000,000	Capital -----		12.000,000	12.000,000	
49.318,598	Fond de rezervă -----		52.491,384	52.491,384	
7.189,190	Fondul amort. imobil., mobil. și mașinilor de imprimerie -----		7.712,574	7.712,574	
2.284.528,878	Bilete de bancă în circulațiune -----		3.309.183,342	3.324.785,295	
9.609,347	Profit și pierdere -----		8.184,893	8.184,893	
264,811	Dobânzi și beneficii diverse -----		1.768,835	1.928,569	
198.391,818	Conturi curente și recepise la vedere -----		881.395,198	888.949,377	
367.573,471	Conturi diverse -----		378.014,060	361.683,161	
2.928.876,113			4.650.750,286	4.657.735,253	
	Efecte și alte valori de restituit				
2.052.179,890	11/24 August 1918		23 August 1919		
	207.568,558 Efecte și alte valori în păstrare -----		201.458,550	3.614.027,654	
	1.600.000,000 Bon. de tez. aur în gaj pentru Impr. Stat. -----		3.100.000,000	3.613.157,321	
	244.611,332 Efecte în gaj și în păstrare provizorie -----		311.698,771	125.348,024	
	Conturi de ordine -----			128.384,317	
2.052.197,890				3.739.375,678	
				3.741.541,638	

Taxa: Seont 5%, Dobânda 6%.

1) Totalurile generale din această situațiune au fost reduse cu valoarea efectelor și a altor valori primite fie în garanție pentru diverse împrumuturi, fie în păstrare provizorie și cari au fost trecute separat.